

DOI: 10.5281/zenodo.3803524

UDC: 657

JEL: M41, M49

COST ACCOUNTING IN MANAGEMENT OF INNOVATION ACTIVITIES

ОБЛІК ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Robert Yo. Bacho, DsC, Associate professor
Ferenc Rakoczi II. Transcarpathian Hungarian Institute, Beregovo, Ukraine
 ORCID: 0000-0002-5957-7571
 Email: bacho.robert@gmail.com
 Received 20.08.19

Бачо Р.Й. Облік витрат в управлінні інноваційною діяльністю. Науково-методична стаття.

Здійснено критичний аналіз вітчизняних та зарубіжних методів обліку витрат та методів калькулювання собівартості для цілей управління витратами інноваційної діяльності. Встановлено, що вітчизняні методи обліку витрат та калькулювання враховують особливості організації виробничих процесів та проходження кожним видом продукції всіх стадій виготовлення, мають високу аналітичність даних про витрати. Зарубіжна методологія обліку витрат, на відміну від вітчизняної, більше орієнтована на управління витратами та управління діяльністю підприємства в цілому.

Визначено найбільш оптимальні методи обліку витрат інноваційної діяльності, починаючи з перших етапів створення стартап-компанії та/або навіть на старті розробки ідеї, проекту, технології тощо. Поєднання ідентифікованих методів обліку витрат сприяє підвищенню ефективності управління інноваційними витратами та системи управління інноваційним підприємством.

Ключові слова: облік, витрати, інноваційна діяльність, стартап-компанії, методи обліку витрат.

Bacho R.Yo. Cost accounting in management of innovation activities. Scientific and methodical article.

A critical analysis of domestic and foreign methods of cost accounting and methods of self-cost calculation for the purpose of cost management of innovation activities has been made. It is established that the domestic methods of cost accounting and calculation take into account the peculiarities of the organization of production processes and the passage by each type of product all stages of production, and have high analytics of cost data. Foreign cost accounting methodology, as opposed to domestic, is more focused on cost management and management of the enterprise as a whole.

The most optimal methods of cost accounting of innovation activities are determined, starting from the first stages of creation of a start-up company and / or even at the start of the development of an idea, project, technology, etc. The combination of identified cost accounting methods enhances the efficiency of innovation cost management and the innovation enterprise management system.

Keywords: accounting, costs, innovation activity, start-up companies, cost accounting methods.

Для впровадження в життя певного задуму, будь-то заснування компанії, реєстрація торгової марки чи патентування власного винаходу, необхідно понести певні витрати. Такі витрати пов'язані з процесом підготовки, повної комплектації інноваційного виробу, його рекламуванням; створенням та представленням тестових зразків, макетів, моделей тощо.

Управління будь-яким підприємством, а особливо новоствореним, включає детальний контроль за витратами, а також аналіз всіх можливих статей витрат.

Для стартап-компаній, окрім фінансового обліку, є також важливим стратегічний управлінський облік, який дозволяє надати детальну характеристику та оцінку внутрішніх систем, процесів, операцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання витрат інноваційної діяльності (діяльності стартап-компаній) та їх обліку розкривалися в працях таких науковців, як Л. Д. Богатирьова, В. В. Довгалюк, О. В. Зозульов, І. О. Золотарьова, С. О. Кириченко, А. Ю. Ковальова, О. А. Козіна, О. В. Корнух, М. О. Кравченко, С. Ф. Легенчук, Т. І. Міркунова, О. Б. Мрихіна, О. С. Пархоменко, Г. В. Пилипчук, С. М. Семенова, Н. І. Ситник, Ю. І. Скорін, Є. В. Чазов, О. П. Швидка та інші.

Метою дослідження є ідентифікація оптимальних методів обліку витрат інноваційної діяльності, починаючи з перших етапів створення стартап-компанії та/або навіть на старті розробки ідеї, проекту, технології тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження

Управлінський облік передбачає відповідні методи обліку витрат та методи калькулювання собівартості продукції.

У контексті управління витратами розглянемо вітчизняні методи обліку витрат і калькулювання (табл. 1) та ті, що використовуються в зарубіжній практиці (табл. 2).

Відповідно до даних табл. 1 і табл. 2 існує велика кількість методів обліку витрат і методів калькулювання собівартості, задіяних в управлінні витратами. Серед них виділяють дві основні групи – вітчизняні методи та ті, що взяті із зарубіжної практики.

Таблиця 1. Аналіз вітчизняних методів обліку витрат та методів калькулювання в управлінні витратами

№ з/п	Метод	Характеристика методу
1	Попроцесний (простий) метод	Метод застосовують у виробництвах, де технологічний процес не поділяють на стадії [6]
2	Метод «поопераційної калькуляції»	Є різновидом попроцесного (простого, однопредільного) методу; використовується для калькуляції виробничих процесів із надання послуг [13]
3	Попередільний метод	Метод, за яким витрати обліковують у кожному переділі, включаючи собівартість напівфабрикатів, виготовлених у попередньому переділі. У зв'язку з цим калькують фактичну собівартість напівфабрикатів кожного переділу [6]
4	Позамовний метод	Передбачає, що витрати обліковують у розрізі встановлених статей за окремими виробничими замовленнями, які є об'єктом обліку витрат і об'єктом калькулювання собівартості [6]
5	Поконтрактний метод	Є різновидом позамовного методу; передбачає розгляд великомасштабних замовлень, не тільки за розміром фінансування, але й за тривалістю виконання замовлення (як правило, це період часу, який перевищує 1 рік) [10]. Прикладами (випадками) використання поконтрактного методу є машинобудування, будівництво доріг, кінематограф
6	Попартійний метод (попартійної калькуляції)	Інформація про витрати формується в бухгалтерських регістрах по партіях продукції. Собівартість визначається по спеціальних замовленнях, які можуть складатися із набору виробів різних партій [11]
7	Котловий метод	Метод застосовують в окремих організаціях з метою зниження трудомісткості облікових робіт. За цього методу характерним є ведення обліку в цілому по організації, цеху чи економічно обґрунтованим групам продукції [4]. Загалом даний метод передбачає «котловий» збір витрат, з подальшим застосуванням розподільних методів – наприклад, пропорційно нормативам, пропорційно витратам іншого періоду, пропорційно коефіцієнтам, пропорційно обраної бази розподілу [8]
8	Нормативний метод	Метод характеризується тим, що на підприємстві за кожним видом виробу на основі чинних норм і кошторисів витрат складають попередню калькуляцію нормативної собівартості виробу, тобто калькуляцію собівартості, обчисленої за нормами витрати матеріальних і трудових витрат, що діють на початок місяця [14]

Джерело: складено автором за матеріалами [4, 6, 8, 10-11, 13-14]

Таблиця 2. Аналіз зарубіжних методів обліку витрат та методів калькулювання: управлінський аспект

№	Метод	Характеристика
1	2	3
1	Стандарт-кост	Означає собівартість, яку встановлено заздалегідь. Її зміст полягає в тому, що в обліку відображується те, що повинно статися (нормативні або стандартні витрати), а не те, що сталося (фактичні витрати); враховується не дійсне (факт), а належне (стандарт), і окремо обліковуються відхилення у фінансових результатах підприємства [11]
2	Директ-костинг	«Директ-костинг» означає буквально «облік прямих затрат». На сучасному етапі «директ-костинг» передбачає включення в собівартість не тільки прямих змінних, але й частини змінних непрямих витрат [10]
3	Таргет-костинг	Система таргет-костингу передбачає розрахунок собівартості продукції за заздалегідь встановленою ціною реалізації, яка визначається за допомогою маркетингових досліджень. Стандартною формулою розрахунку ціни є така: Собівартість + Прибуток = Ціна. Японські учені пропонують нову формулу, яка відображає сутність методу таргет-костинг: Собівартість = Ціна – Прибуток Таргет-костинг ґрунтується на простій ідеї: якщо для успішного бізнесу продукт виробництва потрібно продавати за ціною, що не перевищує ринкову, то визначення собівартості майбутньої продукції починається саме зі встановлення ціни на неї. Отже, в концепції таргет-костингу маркетинг немов «накладається» зверху на управлінський облік, тобто функції маркетингу і проектування реалізуються спільно, а на «виході» системи отримуємо продукт, що має максимально відповідати очікуванням споживачів за якісними характеристиками і найбільш ймовірною ціною реалізації. Під час використання системи таргет-костингу вся виробнича діяльність підприємства координується і контролюється відповідно до важливого стратегічного орієнтуру – цільової собівартості [7]
4	Кайзен-костинг	Система Кайзен – японська філософія, котра фокусується на концепції безперервного вдосконалення процесів виробництва, допоміжних бізнес-процесів, управління, а також усіх аспектів життя [4]

Продовження таблиці 2

1	2	3
5	Абзорпшн-костинг	Метод абзорпшн-костинг розподіляє накладні витрати за об'єктами, які виконуються за індивідуальними замовленнями, або використовується при безперервному процесі та виділяти яку-небудь окрему ділянку роботи в якості об'єкта витрат не виправдано [3]
6	ABC-метод (Activity-Based Costing), або облік витрат на основі видів діяльності	Метод ABC-costing є основою для прийняття стратегічних рішень, управління витратами й підвищення прибутковості на основі реінжинірингу та контролю ефективності бізнес-процесів. Коли на підприємствах крім типових видів продукції здійснюється виробництво інноваційних, то доцільно розділити облік (структурні підрозділи підприємства) на більш важливі й менш значимі та виявити найбільш проблемні зони, які можуть стати (або уже стали) джерелами збитків [3]
7	Кост-кілінг	Спрямований на максимальне зменшення усіх видів витрат у найкоротший термін без втрат для діяльності підприємства й перспектив його розвитку. Використовується в менеджменті для забезпечення конкурентоспроможності продукції підприємства. З його застосуванням знижується обсяг витрат на оплату праці, вивільнення і продаж невикористовуваних або маловикористовуваних активів підприємства [7]
8	CVP-аналіз	Метод CVP-аналіз (аналіз точки беззбитковості) ґрунтується на зіставленні витрат підприємства, доходу від реалізації й отриманого прибутку, залежність яких дає змогу визначити обсяг реалізації, що за відомих величин постійних витрат підприємства і змінних витрат на одиницю продукції забезпечить беззбитковість діяльності або запланований фінансовий результат [3]
9	LCC-аналіз (Life Cycle Costing)	Застосування LCC-аналізу дає змогу на будь-який момент часу визначити величину витрат, понесених на виробництво конкретного виду продукції або здійснення виду діяльності, оцінити конкурентні переваги, точніше спрогнозувати витрати щодо виробництва виробу загалом і співставити їх із отримуваним доходом від моменту виникнення ідеї до масового виробництва [3]
10	Функціонально-вартісний аналіз (FSA)	Функціонально-вартісний аналіз спрямований на підвищення ефективності виробництва шляхом зниження витрат і виявлення внутрішньовиробничих резервів [1]
11	Метод економічної доданої вартості –EVA (Economic Value Added)	Показник економічної доданої вартості (EVA) дозволяє проводити оцінку поточних і майбутніх перспектив розвитку підприємств [2]. Сутність розрахунку даного показника полягає в тому, що економічна додана вартість (EVA) являє собою прибуток підприємства від звичайної діяльності за вирахуванням податків, зменшена на величину плати за весь інвестований у підприємство капітал. Економічний зміст даного показника полягає у визначенні того, на скільки сума чистого прибутку перевищує вартість капіталу, задіяного для його отримання [2]. Даний показник – це критерій оцінки прибутковості підприємства, який дозволяє власникам управляти інвестованим капіталом [2]
12	Бенчмаркінг	Це метод отримання конкурентних переваг або інструмент підвищення конкурентоспроможності суб'єкта підприємницької діяльності за рахунок систематичного, безперервного пошуку, вивчення та адаптації до власних умов найкращих методів здійснення бізнес-процесів, за допомогою чого задовольняються потреби ринку та підвищується ефективність діяльності підприємства, що сприяє стабільному розвитку бізнесу в умовах нестійкого зовнішнього середовища [7]
13	Метод VCC (управління ланцюгом споживчої вартості)	Застосовується у стратегічному управлінні, подає величину витрат у світлі створення нової вартості, максимально прив'язує витрати до очікуваних доходів. Для реалізації можливостей цього методу необхідним є високий рівень кваліфікації управлінського персоналу та створення інформаційної системи [3].

Джерело: складено автором за матеріалами [1-4, 7, 10-11]

Так, вітчизняними методами обліку витрат є попроцесний (простий, однопредельний), поопераційної калькуляції, попередельний, позамовний, поконтрактний, попартійної калькуляції, котловий, нормативний. Всі ці методи призначені більше для аналітичного обліку витрат на підприємстві, а саме – застосування таких способів калькулювання витрат виробництва, які враховують особливості організації виробничих процесів та проходження кожним видом продукції всіх стадій виготовлення. Група вітчизняних методів призначена в більшій мірі для детального обліку витрат.

У зарубіжній практиці методології обліку витрат використовують наступні системи: стандарт-кост, директ-костинг, таргет-костинг, кайзен-костинг, абзорпшн-костинг, ABC-метод, кост-кілінг, CVP-аналіз, LCC-аналіз, функціонально-вартісний аналіз (FSA), метод EVA, бенчмаркінг, метод VCC та інші. На відміну від вітчизняних, зарубіжні методи передбачають більше управління витратами, ніж їх облік, а

також керування загалом всією діяльністю підприємства, а саме: аналіз конкурентоспроможності, виявлення резервів, вдосконалення системи управління, проведення маркетингових досліджень, бюджетування, планування собівартості, ціни, обсягів реалізації, доходу, прибутку та інших параметрів діяльності.

Таким чином, вітчизняні методи обліку витрат застосовуються в аспекті контролю та вдосконалення основного процесу господарської діяльності – виробництва продукції. При цьому зарубіжний досвід враховує методи не лише для управління виробничими процесами, але й аналізує роботу та враховує діяльність інших організаційних структурних одиниць підприємства.

Кожен зазначений метод обліку та управління витратами має право на життя, проте в аспекті діяльності стартап-компаній необхідно обрати універсальну методологію, яка б враховувала особливості інноваційних підприємств, в т.ч. формування та облік витрат в процесі ведення господарської діяльності такими суб'єктами, тому, відповідно до специфіки діяльності стартап-компаній пропонуємо використовувати наступні методи обліку та управління витратами (табл. 3).

Таблиця 3. Методи обліку витрат, які враховують особливості діяльності та управління інноваційними підприємствами (стартап-компаніями)

№ з/п	Методи обліку витратами	Характеристика методів відповідно до специфіки діяльності стартап-компаній
1	ABC-метод	є основним для обліку витрат та управління ними; користь методу полягає в можливості задіяння й інших методів, а також розділення витрат відповідно до видів діяльності, а саме: на ті, що пов'язані з інноваційною діяльністю, та інші (згідно іншого виду діяльності, та/або загальногосподарські витрати)
2	Попередільний метод	у випадку виробництва декількох інноваційних продуктів, для яких деякі стадії процесу виготовлення є однаковими
3	Котловий метод	пов'язаний з попередільним методом, передбачається спершу загальний збір витрат частково готових виробів (напівфабрикатів) до моменту їх розділення, відправлення окремих складових на випуск та виникнення нових стадій виробництва
4	Нормативний метод	використовується із застосуванням котлового методу на певних етапах спільного виробництва напівфабрикатів інноваційних продуктів або за наявності різних виробів, витрати яких калькуюються окремо відповідно до встановлених норм для кожного виробу
5	Позамовний метод	має місце у випадку створення великих інноваційних проектів (програм, нових технологій) за індивідуальними замовленнями
6	LCC-аналіз	враховуючи необхідність в аналізі діяльності стартап-компанії з моменту розробки інноваційного проекту, даний метод передбачає такі важливі процеси управлінської діяльності як планування, бюджетування та прогнозування витрат новоствореного інноваційного підприємства ще на початку його заснування, або навіть на етапі розробки ідеї, проекту, технологічного виробу тощо

Джерело: власна розробка автора

Отже, поєднання зазначених в табл. 3 методів обліку витрат для цілей управління дає можливість сформувати таку систему управління, яка б забезпечила її відповідною необхідною інформацією про планові та фактичні витрати як інноваційної діяльності, так і інші групи витрат, враховуючи всі етапи створення стартап-компанії та/або, навіть, на старті розробки ідеї, проекту, технології та ін.

Висновки

Аналіз вітчизняних (попроцесний, поопераційної калькуляції, попередільний, позамовний, поконтрактний, попартійної калькуляції, котловий, нормативний) та зарубіжних (стандарт-кост, директ-костинг, таргет-костинг, кайзен-костинг, абзорпшн-костинг, ABC-метод, кост-кілінг, CVP-аналіз, LCC-аналіз, функціонально-вартісний аналіз (FSA), метод EVA, бенчмаркінг, метод VCC) методів обліку витрат та методів калькулювання собівартості дозволив зробити висновки: 1) вітчизняна методологія враховує особливості організації виробничих процесів (етапів, стадій) та має високу аналітичність даних про витрати; 2) зарубіжна – більше орієнтована на управління витратами та управління діяльністю підприємства вцілому. В ході дослідження встановлено, що застосування різних методів обліку витрат та калькулювання собівартості в управлінні витратами доцільне при наявності різних за формою, призначенням і властивостями технологічних продуктів, кожен з яких, відповідно до власної специфіки, повинен мати свій метод ідентифікації, оцінки та обліку витрат на кожній стадії виготовлення (виробництва). Встановлено, що оптимальною методикою обліку витрат інноваційної діяльності є комбінація ABC-методу, попередільного методу, котлового методу, нормативного методу, позамовного методу та методу LCC-аналізу, що дозволяє підвищити ефективність управління стартап-компанією.

Перспективами подальших досліджень є пошук шляхів удосконалення складу, змістовності та форм внутрішньої управлінської звітності про витрати інноваційної діяльності в стартап-компаніях.

Abstract

Managing any business, especially a start-up, involves detailed cost control as well as an analysis of all possible cost items.

For start-up companies, in addition to financial accounting, strategic management accounting is also important, which allows to give a detailed description and evaluation of internal systems, processes, operations.

The purpose of the research is to identify the optimal methods of cost accounting of innovation activities, starting with the first stages of creating a start-up company and / or even at the beginning of the development of an idea, project, technology, etc.

The issue of costs of innovation activities (start-up companies) and their accounting were revealed in the works of such scientist as L. D. Bogatyriova, V. V. Dovgaliuk, O. V. Zozuliov, I. O. Zolotaryova, S. O. Kyrychenko, A. Y. Kovalyova, O. A. Kozina, O. V. Kornukh, M. O. Kravchenko, S. F. Lehenchuk, T. I. Mirkunova, O. B. Mrykhina, O. S. Parkhomenko, H. V. Pylypchuk, S. M. Semenova, N. I. Sytnyk, Y. I. Skorin, E. V. Chazov, O. P. Shvydka and others.

In the foreign practice of the methodology of cost accounting, the following systems are used: standard-cost, direct-costing, target-costing, kaizen-costing, absorption-costing, ABC-method, cost-killing, CVP-analysis, LCC-analysis, functional cost analysis (FSA), EVA method, benchmarking, VCC method and others. Unlike domestic, foreign methods involve more cost management than their accounting, as well as managing the overall activity of the enterprise, namely: competitiveness analysis, reserves identifying, management system improvement, conducting marketing research, budgeting, planning of self-cost, prices, sales volumes, revenue, profit, and other activity options.

Domestic cost accounting methods are applied in the aspect of control and improvement of the basic process of economic activity - production. At the same time, foreign experience takes into account methods not only for the management of production processes, but also analyzes the work and takes into account the activity of other organizational units of the enterprise.

The study found that the use of different methods of cost accounting and self-cost calculation in cost management is appropriate in the presence of different in the form, purpose and properties technological products, each of which, according to its own specificity, should have its own method of identification, assessment and cost accounting for each stage of manufacture (production). It is established that the optimal method of cost accounting of innovation activities is a combination of ABC-method, continuous operation costing method, process cost accounting method, standard method, job order cost accounting method and method of LCC-analysis, which allows to increase the efficiency of a start-up company management.

Список літератури:

1. Зборовська О.М. Функціонально-вартісний аналіз трудового потенціалу підприємства / О.М. Зборовська, О.С. Галан // Проблеми економіки. – 2014. – №1. – С. 199-203.
2. Бондар І.О. Економічна додана вартість (EVA) в системі оцінки ефективності функціонування та розвитку підприємства / І.О. Бондар // Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптimum–2014»: матер. 10-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 2-4 грудня 2014 р. Харків: НТУ «ХП», 2014. – С. 266-269.
3. Грицай О.І. Методи управління витратами та їх застосування в інноваційній діяльності / О.І. Грицай // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2011. – № 720. – С. 209-210.
4. Малюта Л.Я. Кайзен-костинг як інноваційна концепція управління витратами промислових підприємств / Л.Я. Малюта, О.М. Пастущин // Збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-технічної конференції молодих учених та студентів «Актуальні задачі сучасних технологій», 16-17 листопада 2017 року. Т.: ТНТУ, 2017. Том 3. С. 194-195.
5. Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку: / Ф.Ф. Бутинець. Житомир, ЖІТІ, 2002. 592 с.
6. Морщенок Т.С. Бенчмаркінг як інструмент підвищення конкурентоспроможності підприємницьких структур / Т. С. Морщенок // Економіка і суспільство. – 2017. – № 9. – С. 533-540.
7. Павлова С.І. Метод таргет-костингу як прогресивний метод цільового стратегічного управління витратами / С.І. Павлова, Т.М. Магнушевська // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2016. – Вип. 10 (2). – С. 56-58.
8. Потапова А.С., Бурак Н.О. Особенности калькулирования себестоимости кинопродукции / А.С. Потапова, Н.О. Бурак // Журнал об экономических науках «Бенефициар». Кемерово, 2017. – Вып. 11. – С. 49-54.

9. Сіренко Н. М. Управлінський облік: курс лекцій / Н.М. Сіренко. – Миколаїв: МНАУ, 2014. – 102 с.
10. Скрипник М.І. Особливості калькулювання собівартості продукції з використанням «директ-костингу» / М.І. Скрипник // Міжнародний збірник наукових праць. – 2010. – № 1(16). – С. 263-272.
11. Сльозко Т. Методи обліку витрат чи методи управління витратами: проблеми дифініцій / Т. Сльозко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 4. – С. 16-21.
12. Товстоп'ят Ю., Чернишова Н. Методи обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції / Ю. Товстоп'ят, Н. Чернишова // Податковий кодекс: консультації та коментарі. 2014. – № 22. Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nk/2014/november/issue-22/article-3441.html>.

References:

1. Zborovska, O.M. & Halan, O.Ie. (2014) Functional-cost analysis of the labor potential of the enterprise. *Problemy ekonomiky*, 1 (1), 199-203 [in Ukrainian].
2. Bondar, I.O. (2014). Economic added value (EVA) in the system of estimation of efficiency of functioning and development of the enterprise. *Doslidzhennia ta optymizatsiiaekonomichnykhprotsesiv "Optymum-2014": materialy Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi* (pp. 266-269). Kharkiv: NTU "KhPI" [in Ukrainian].
3. Hrytsai, O.I. (2011). Methods of cost management and their application in innovative activity. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politehnika"*. 720(1), 2019-210 [in Ukrainian].
4. Maljuta, L.Ya. (2017). Kaisen-costing as an innovative cost management concept for industrial enterprises. *Zbirnyk tez dopovidei – Mizhnarodnoinukovo-tekhnichnoi konferentsii molodykh uchenykh ta studentiv*. Vol. 3. (pp. 16-17). Ternopil: TNTU [in Ukrainian].
5. Butynets, F.F. (2002). *Organization of accounting*. Zhytomyr: ZhITI [in Ukrainian].
6. Morshchenok, T.S. (2017). Benchmarking as a Tool for Increasing the Competitiveness of Entrepreneurial Structures. *Ekonomika i suspilstvo*, 9 (1), 533-540 [in Ukrainian].
7. Pavlova, S.I. (2016). Target Costing as a Progressive Method of Targeted Strategic Cost Management]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Mizhnarodniekonomichnivydosyny ta svitovehospodarstvo*, 10 (2), 56-58 [in Ukrainian].
8. Potapova, A.S. & Burak, N.O. (2017). Features of the calculation of the cost of film production. *Zhurnal ob jekonomicheskikh naukah "Beneficiar"*, 11 (1), 49-54 [in Russian].
9. Sirenko, N.M. (2014). *Management accounting*. Mykolaiv: MNAU [in Ukrainian].
10. Skrypnyk, M.I. (2010). Peculiarities of Cost Calculation of Products Using "Direct Costing". *Mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats*, 16 (1), 263-272 [in Ukrainian].
11. Slozko, T. (2013). Cost Accounting Methods or Cost Management Methods: Problems of Definitions. *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, 4 (1), 16-21 [in Ukrainian].
12. Tovstopyat, Yu. & Chernyshova, N. (2014). Methods of accounting for production costs and costing of production. *Podatkovyi kodeks: konsultatsii ta komentari*, Vol. 22. Retrieved from: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nk/2014/november/issue-22/article-3441.html> [in Ukrainian].

Посилання на статтю:

Бачо Р. Й. Облік витрат в управлінні інноваційною діяльністю / Р. Й. Бачо // *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. – 2019. – № 3 (9). – С. 12-17. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/ejopu/2019/No3/12.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3803524

Reference a JournalArticle:

Bacho R. Yo. *Cost accounting in management of innovation activities* / R. Yo. Bacho // *Economic journal Odessa polytechnic university*. – 2019. – № 3 (9). – С. 12-17. – Retrieved from: <https://economics.opu.ua/ejopu/2019/No3/12.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3803524

